רדין

תקציב
פרסומת לפרסום

נעילת תערוכת העשור, בשבוע שעבר, חסכה לפחות כאב־ראש אחד ממנהלי שרו־תי השדור. במשך 10 שבועות הביאה ה־תערוכה מדי בוקר ב־11.00, להפרת הוראת־קבע של שרות השדור, האוסרת פרסומת מסחרית בכל אופן שהוא. לפחות שעה אחת ביום הוקדשה להוכיח את האבסורדיות של הוראה זו. נקודת הריכוז הגדולה ביותר של התערוכה היתה אולפני קול ישראל, מהם שודרו בקביעות משדרים חיים, אשר מומנו על־ידי חברות מסחריות שהציגו את תוצרתן בתערוכה.

המשדרים, שרמתם לא היתה אחידה, הפ־ריכו את הדעה כי שידור מסחרי הוא גרוע בהכרח. כל מאמציהם של עורכי תוכניות בינוניים ושדרנים ממדרגה שניה, להפוך את התוכניות לחסרות־טעם, לא עמדו בפ־ני התלהבותו של הקהל שהשתתף במישרין במשדרים.

הפרסום עזר. השבוע סיננו חוגים המקו־רבים למשרד ראש הממשלה את הידיעה, כי הנהלת שרותי השדור דנה במציאת תח־ליף (תקציבי) לשדורי התערוכה.

תוכניות
צלצול מ׳׳ותר

שני צלצולים, תוכניתו של יעקב אשמן על עשור השנים בחינוך (2 צלצולים, קול ישראל, יום ו׳) הזכירה למאזינים רבים את תקופת הזהב של בית־הספר, עת כתלמידים בני 8, 10 ו־12 האזינו לשעורים משעממים במתמטיקה, היסטוריה או אנגלית.

אשמן, מורה לשעבר, הקדיש הרבה רצון טוב לתוכניתו, ניסה במסגרת 45 דקות השדור לסקור את כל מה שהתרחש בשדה החינוך בעשור השנים האחרון בישראל. כ־מורה שיטתי כלל בתוכניתו את כל שיטות ההוראה הבדוקות ביותר. לא היתה זו אש־מתו שנכשל.

הרדיו אינו קתדרה בבית־הספר. הוא דו־רש גישה מיוחדת לו. המאזין, שהוצף ב־מספרים, עובדות ו־ציונות״, היה במקרה זה עדיף על התלמיד הפוטנציאלי: הוא לא היה חייב לחכות עד הצלצול השני; הוא פשוט סגר את כפתור המקלט.

תדריך

המשדרים המפורטים מטה עשויים להיות מעניינים. שינויים אפשריים.

● **החידון הספרותי** (קול ישראל, יום ד׳, 20.00) — שמואל רוזן חד ויעקב מלכין עורך, תידון הלקוח מהקומדיה ה־עולמית.

● **בימה לחייל** (גלי צה״ל, יום ד׳, 21.15) — צוות הזמי מביא אוירת קרבית לאולפן. ה״מספרים״ החביבים ביותר על שוכני המשלטים.

● **זה עתה הגיע** (קול ישראל, יום ד׳, 22.30) — מבחר תקליטים חדשים ש־הגיעו לתקליטיית קול ישראל. דרור בן אבי בוחרת, משה חובב מגיש.

● **סיפורים קטנים על אמנים גדולים** (קול ישראל, יום ה׳, 21.30) — מרים תמיר וראדי הלפרין ליקטו ויגישו אפי־זודות פיקנטיות מחייהם של מוסיקאים מנוגנים ביותר.

● **אמן השביע** (קול ישראל, יום ו׳, 19.35) — פול רובסון בלקט שירים חדש.

● **מאריוס** (קול ישראל, שבת, 11.15) — שידור חוזר של מחזהו של פאניול, ב־ביצוע התיאטרון הקאמרי בהרכבו מלפני המשבר.

● **שולמית** (קול ישראל, יום ב׳, 21.30) — מחזהו של אוסקר חילד, מעובד לתסכית בידי מיכאל אוהד ומוגש מפי חנה מרון ויוסי ידין.

● **היכן צ׳ארלי** (קול ישראל, יום ג׳, 19.35) — נורמן וויסדום, כוכב הטלחיזיה הבריטית מס׳ 1, מופיע במחזהו המוסיקאלי המטורף של פרנק לסר.

המאזין הזהיר לא יפתח את מקלטו ב־תאריכים ובשעות המפורטים מטה, פן יסבע בגלי השעמום.

● **האזרח רוצה ידעת** (קול ישראל, יום ד׳, 21.30) — מה שראשי חע־דות הכנסת רוצים לספר למאזין על פעולות ועדותיהם.

● **השבוע בעשור** (קול ישראל, שבת, 21.15) — למי שכבר שכח: התראות חדשות למה שעדיין צפוי לו השבוע.

התפרצות של היסטריה תקפה בשבועות האחרונים כמעט את כל אמני ישראל. האמריקאי גבה־הקומה, לשעבר מתאגרף ועתונאי ספורט, שהגיע השבוע לישראל, הוא עורכה ובעלה של אחת מ־תכניות הטלביזיה הפופולריות ב־יותר בארצות־הברית. בתכניותיו, הממומנות על־ידי הגדולות שב־חברות בארצות־הברית, מופיעים מיטב אמני העולם. אמן בלתי ידוע שזכה לחופיע בתכניתו של סאליבאן, כאילו הובטח לו עתידו. ומאחר שסאליבאן הגיע לישראל

סאליבן

ב־הזמנה היה כתוב: „פגישה בבית ציוני אמריקה, עם אד סאליבן, ידיד נאמן לישראל.״ כמובן שמחתי ללכת. מ־עולם לא ראיתי במו עיני ידיד נאמן ל־ישראל. רציתי לדעת מה, — אם בכלל — מריץ אותו לישראל מלבד הטלביזיה. הת־אמנתי שעות לפני הראי כשאני מחזיקה כוסית בידי, מתעלמת ממבטיה המודאגים של אמא, ושואלת בחיוך חברתי מאד: „מה דעתך על ישראל, מיסטר סאליבן? מה דעתך על האמנים המקומיים? התיאטרון היש־ראלי? הקהל?... חם, מיסטר סאליבן, ה־אין זאת? גם אצלכם? מעניין...״

אך לא. האולם המאחזר של בית ציוני אמריקה לא היה מלא את אד סאליבן, ב־בואו. מיסטר סאליבן, התברר, יבוא רק ב־27 לחודש. אותו אחר־הצהרים והבאים אח־ריו היו מיועדים למבחנים לחובבים ש־יופיעו, אולי, בפני מיסטר סאליבן.

ליד שולחן ארוך, עמוס ניירות, גונג, בקבוק או שניים של מיץ, ישבה הועדה הבוחנת. מר צור, מלשכת התיירות הממ־שלתית („אני דואג לייצוג נאה של יש־ראל.״) מר אמנון אריאלי, מסל־אריאלי, גבר נאה ופיקח־מבט, רומן מסינג, שייצג את בית ציוני אמריקה והיה אחראי על הסדר המופתי („10 נבחנים לשעה — לא פחות, לא יותר״) ועזריה רפפורט שייצג את אד סאליבן.

★ ★ ★

ב־בואי היתה כבר על הבמה מס׳ 13, או 14, או 12. מספר, בקיצור. היתה זו נערה אדומת ופרועת שיער בשק ירוק, וצבע שפתיים מחוק במקצת.

„אני שרה,״ אמרה. „אבל אני רוצה קודם להגיד משהו. אף פעם לא שרתי על־יד המיקרופון. גם לא עם ליחי.״

הגרון היה מכחץ מהתרגשות, ברגע ש־פתחה את פיה לשיר את טו יאנג טו לאב. הוא השתחרר קמצא כעבור שנייה או שתיים. מין ספוראנו של מקלחת — אם אתם יודעים למה אני מתכוונת. בשביל הכסף שלי היא טו יאנג טו סינג, ונראה שגם בשביל הכסף של הועדה. כי אחרת לא היה עזריה אומר, בעדינות מעוררת התפע־לות: „אני חושב שכדאי לך ללמוד...״

הבאה אחריה, אם להשתמש בביטוי ש־התחבב על מר דו־פלסיס, היתה נערה חמודה שעשתה דברים עם הכינור שלה. „היא טובה בשביל סטריפ־טיז,״ שמעתי אומר גועלי אחד שישב לא הרחק ממני.

מאות בקשות הוגשו לועדה הממיינת מצעירים שואפים, ילדי־פלא נוראים שה־גיעו בלוזית אמהותיהם הנוראות לא פחות;

מאת רותי וורד

נערות חולמניות שאינן יודעות דבר על ארץ האי־אפשרויות הבלתי־מוגבלות, וכמה חובבים באמת טובים, שהרגינו, לשם גיחן את עבודתה המייגעת ומורטת־העצבים של הועדה. כמו אותו ילד משותק ברגליו, ש־הגיע בכסא גלגלים והפליא בנגינתו בכי־נור, ואשר אמנים גדולים כזינו פרנציסקטי וברנשטיין מנבאים לו עתיד גדול; ילדונת בת 10, מקסימה, כובשת לב בהופעתה; או אותו המנגן במפוחית הפה שניגן את ויתאלדי שהיה פשוט תענוג לשמוע, כש־רומן מסינג מעודד אותו, לאחר מכן: „מ־שהו יזראלי, בבקשה״...

מה בדבר האמנים המוכרים, נשאלה ה־ועדה בהפסקה. מיסטר סאליבן, מסתבר, אי־נגן מעוניין ביותר באמנים המוכרים גם בארצות־הברית כשושנה דמארי או אילקה ואביבה. נראה, אולי ריקה הלאומית שלנו, או הדודאים, או יונה עטרי ומתי עינב...

★ ★ ★

כ־שאחד הדודים לא הסתכל, הצצתי בכמה מכתבי בקשה שהיו על השולחן. מכתבים הם, כידוע, לחם חוקי. וקראו לי לילי אם לא ראיתי כמה כתבי־יד מוכרים.

היו שם פניגים כמו: „אני, כמובן, מיל־אתי את התפקיד הראשי...״ ו„אולי יש לי בכל זאת משהו, כמו שאומרים בחברה.״

אני מוכנה להישבע שאין לה.

ההפסקה נגמרה. ילד־של־אמא, צנום, ב־מכנסים אפורים מגוהצים, גרביות לבנות ונעליים מצוחצחות נכנס, הדביק לאוזניו פיאות מסולסלות, חבש כיפה, התקין את רצועת התוף ואמר בקול מאנפף שישיר את רומייה ויואל. מה שהוא עשה לשיר, בתנועות כתף של ילדה מפונקת ובקול נורא, מגיע שיעשו לו במקום הקלאסי ב־יותר. מה יש, כבר לא מושכים יותר ל־ילדות בצמות בשבונה? לא משחקים מח־ניים? לא הולכים לפעולה?

★ ★ ★

ש־לא לדבר על הגבר הזה שבטח היה פעם במחנות העולים, שבא בסנ־דלים ושר את הקורא־יקר של אורי אבנרי (שתעניו של שמשון) והיה חוזרי למדי ל־הביא את עזריה במבוכה ולזרוק לחלל האולם: „שלום עזריה. זוכר אותי?״ עזריה, אני שמחה לומר, לא זכר.

התרועה ששמעתם אותו יום בשעה שש בערב לא היתה תרועת קימת המתים, כפי שחשבתי. זה היה אותו צעיר שניגן ב־חצוצרה את אופרה בגרוש של קורט וייל כך שהיא לא היתה שוה אפילו חצי מיל של כופר היישוב. אילו היו לו שכנים גברים של ממש, לא היה מגיע לבית ציוני אמריקה בכלל.

גולת הכותרת, בשבילי, היה נער כבן 16, ג׳ינג׳י עם תסרוקת פרועה כשל טומי סטיל, מכנסי ג׳ינס וגופייה אמריקאית, ש־עלה ביהירות. „דייאנה!״ לחשתי, טנטטיבית לשכני. לא טעיתי הרבה: יו אר מיי סנסיני.

הרגשתי, לחרדתי הנוראה, כמעט כמו אבותינו שישבו על החצץ בסגירה ואשר שמעו מקץ דורות בפלצות את בניהם ש־רים את שיר הבאז הארצישראלי הראשון אחרי אלפיים שנה: תישן, חביבי אם תר־צה כוכב זהב תניד לי...

פרט לעובדה שלסדי בוי זה לא היה בכלל קול — הוא אפילו לא מספיק היס־טרי בשביל לשיר את שירו של פול אנקה.

וזה, כנראה, הדסטיני של הועדה — עד למיבחן הסופי בפני אד סאליבן עצמו.

כדי לבחור אמנים ישראליים ל־תכנית טלביזיה מיוחדת לכבוד ישראל, שיזכו אף במסע מחוץ־אל־חוף מטעם המגבית היהודית המאוחדת, ראו כ־200 אמנים ו־פרחי־אמנים ישראליים את עצמם ראויים לכבוד הגדול, כאותה רק־דנית (מימין), מיא בויקו, המצי־גה את יכולתה בפני חברי־חוו־דה. ועדת המבחנים עמלה קשות כדי לנפות את אלה הראויים ל־הופיע למבחן הסופי, כפני אד ה־גדול עצמו. אולם רק חמישה מהם יזכו לנסוע עם סאליבאן לאמריקה.

הגדול

ילד הפלא חקץ את נעליו כדי לרקוד באלט, ועתה הוא נראה מדקלם תירגום של שיר רוסי. הוריו, שחזו בבנם מאחורי הקלעים, קרנו מרוב אושר.

הזמרת חברת להקת בצל ירוק, עיזה ברוש, מלווה על־ידי אקורדיאוניסט שבא איתה, משמיעה ב־מיבחן זה סידרת שירים ישראליים, לפי בחירתה החופשית.